וְאֵינוֹ אֶלָּא טוֹעֶה. הַגָּהָה: וְאוֹמְרִים עָלֵינוּ, וּמִלְּךָ, וְהַשְׁלִיחַ צִבּוּר מוֹסִיף אוֹחִילָה וּשְׁאָר פִּיּוּטִים, כָּל מָקוֹם לְפִי מִנְהָגוֹ (טור): ח (יג) [ל]לֹא יִתְפַּלֵּל (יד) בְּיָחִיד תְּפִלַּת מוּסָף בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה עַד אַחַר (ה) [ה]שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת (טו) הַיּוֹם:

ל מִימְרָא דְּרַב יוֹסֵף מַסֶּכֶת עֲבוֹדָה זָרָה ד' (ע"ב).

תקצב תְּפִלַּת מוּסָף בְּקוֹל רָם וְסֵדֶר הַתְּקִיעוֹת. ובו ד' סְעִיפִים:

א (א) [א]מַחֲזִיר שְׁלִיחַ צִבּוּר (ו) הַתְּפִלָּה (ב) וְתוֹקְעִין (ג) עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת, לְמַלְכֻיּוֹת [ב]תַּשְׁרַ"ת פַּעַם אַחַת, וּלְזִכְרוֹנוֹת תַּשַׁ"ת, וּלְשׁוֹפָרוֹת תַּרַ"ת. [ג]וְעַכְשָׁו נוֹהֲגִים לִתְקֹעַ לְמַלְכֻיּוֹת תַּשְׁרַ"ת שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, וּלְזִכְרוֹנוֹת תַּשַׁ"ת שָׁלֹשׁ פְּעָמִים, וּלְשׁוֹפָרוֹת תַּרַ"ת שָׁלֹשׁ פְּעָמִים. הַגָּהָה: וְיֵשׁ אוֹמְרִים שֶׁתּוֹקְעִים (ג) תַּשְׁרַ"ת לְמַלְכֻיּוֹת פַּעַם אַחַת, וְכֵן לְזִכְרוֹנוֹת, וְכֵן לְשׁוֹפָרוֹת (טור בשם רבינו תם (תוס' נג: ד"ה שיעור) ומנהגים), (ד) וְכֵן הַמִּנְהָג בִּמְדִינוֹת אֵלּוּ. וְנָהֲגוּ לוֹמַר כָּל פַּעַם אַחַר שֶׁתָּקְעוּ, (ה) הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם, אֲבָל לֹא אֲרָשֶׁת (מהרי"ל (מנהגים סדר מוסף אות ג' ס"ה)). וַאֲפִלּוּ בְּשַׁבָּת שֶׁאֵין תּוֹקְעִין, אוֹמְרִים הַיּוֹם הֲרַת עוֹלָם, אֲבָל לֹא אֲרָשֶׁת (מנהגים):

א מִמַּשְׁמָעוּת הַמִּשְׁנָה רֹאשׁ הַשָּׁנָה ל"ג (ע"ב).
ב הָרִי"ף (י:) וְהָרַמְבַּ"ם פֶּרֶק ג' (ה"י). ג בֵּית יוֹסֵף.
ד בְּרַיְיתָא שָׁם.

ב [*] [ד]יָחִיד אֵינוֹ מַפְסִיק לִתְקֹעַ בַּבְּרָכוֹת, (ו) וַאֲפִלּוּ יֵשׁ לוֹ מִי שֶׁיִּתְקַע לוֹ. הַגָּהָה: (ז) אֶלָּא

בְּאֵר הֵיטֵב

כָּתַב (סק"ג) דְּכֵן עִקַּר לְזֶרַע יַעֲקֹב, עַיֵּן שָׁם. מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק ד"ח): ח (ה) שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת. לְפִי שֶׁבְּשָׁלֹשׁ שָׁעוֹת הָאֵלּוּ הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דָּן אֶת עוֹלָמוֹ. וְדַוְקָא יָחִיד, אֲבָל רַבִּים יֵ"ל אַל כַּבִּיר לֹא יִמְאַס (איוב לו ה). וְדַוְקָא מוּסָף כֵּיוָן שֶׁאֵין מַחֲיָב לְהִתְפַּלֵּל אוֹתָהּ בַּזְּמַן הָהוּא, מַה שֶׁאֵין כֵּן תְּפִלַּת יוֹצֵר שֶׁזְּמַנּוֹ אָז אֵין לְדַחוֹתוֹ. וְהוּא הַדִּין שֶׁלֹּא יִתְקַע בְּיָחִיד. וְעַיֵּן מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) שֶׁהָאֲרִיךְ בָּזֶה. יֵשׁ לוֹמַר וְאֵין לְפָרֵשׁ עִלּוּם שְׁמָךְ, וְלֹא יֹאמַר וְאֵין פָּרוּשׁ לְעִלּוּם שְׁמָךְ, כִּי יֵשׁ פָּרוּשׁ לְעִלּוּם שְׁמוֹ. תַּשְׁבֵּ"ץ (קטן סי' קיט) מָגֵן אַבְרָהָם (שם):

א (ו) הַתְּפִלָּה. כְּשֶׁהַצִּבּוּר אוֹמְרִים הוּא אֱלֹהֵינוּ, עַיֵּן הַפְּסוּקִים בְּמַחֲזוֹר אַשְׁכְּנַז שֶׁיֵּשׁ לְאָמְרָם, וְהוּא קַבָּלָה מֵרַבִּי אֶלְעָזָר רִקַּח: (ג) עַל סֵדֶר. הַתּוֹקֵעַ וְהַשּׁוֹמְעִין צְרִיכִין לַעֲמֹד בִּתְקִיעוֹת מֵעֲמִיד: (ג) תַּשְׁרַ"ת. וּבְשֶׁלָּ"ה (מסכת ר"ה, נר מצוה ד"ה בענין סדר התקיעות), הַדֶּרֶךְ הַמֻּבְחָר לִתְקֹעַ תַּשְׁרַ"ת תַּשַׁ"ת תַּרַ"ת לְמַלְכֻיּוֹת, וְכֵן לִזְכְרוֹנוֹת וְכֵן לְשׁוֹפָרוֹת, וְאַחַר אֲנָעִים זְמִירוֹת תַּשְׁרַ"ת תַּשַׁ"ת תַּרַ"ת, וְכֵן נוֹהֲגִים קְהִלּוֹת קֹדֶשׁ אֲשֶׁכְּנַזִּים בִּירוּשָׁלַיִם:

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

אַבְרָהָם דְּמִנַּיהּ מֵירֵי, דְּקָאָמַר וּזְכֹר לָנוּ הָעֲקֵדָה שֶׁעָקַד אַבְרָהָם אָבִינוּ כוּ', עַיֵּן שָׁם. וְעַיֵּן בְּתְשׁוּבַת מַהֲרַ"י בָּאסַן סִימָן א' וּבְקֹרֶשֶׁת דְּרָכִים (הדרוש השביעי) דַּף י"א, עַיֵּן שָׁם: ח (ה) שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת. עַיֵּן בְּאֵר הֵיטֵב. וְעַיֵּן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) הָאֵידָנָא שֶׁנָּהֲגוּ לְהִתְפַּלֵּל בְּהַשְׁכָּמָה כוּ', וְאַף שֶׁשְּׁלִיחַ צִבּוּר אוֹמֵר פִּיּוּטִים אֵין זֶה שָׁעָה שֶׁצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִין, עַיֵּן שָׁם: ב [בשו"ע] יָחִיד אֵינוֹ מַפְסִיק. וְהָרַדְבַּ"ז חֵלֶק (ב') [א'] סִימָן שמ"ז כָּתַב דְּיָחִיד מַתְר לְהַפְסִיק בִּבְרָכָה, וּבְבִרְכֵי יוֹסֵף (סק"א) תָּמַהּ עָלָיו. וּבֶאֱמֶת תְּמוּהַּ מַה שֶּׁלֹּא הִזְכִּיר מִדִּבְרֵי הַשּׁוּר וּשְׁאָר פּוֹסְקִים דְּאִינוֹ מַפְסִיק אַף אִם תָּקַע לֵיהּ אֲחֵרִינִי, וּמִכָּל שֶׁכֵּן שֶׁהוּא עַצְמוֹ אֵין לוֹ לִתְקֹעַ:

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְעַל כֵּן יִנָּקֵט כָּל אֶחָד לְפִי מִנְהַג מְקוֹמוֹ, דְּיֵשׁ לְכָל אֶחָד עַל מִי לִסְמֹךְ: ח (יג) לֹא יִתְפַּלֵּל וְכוּ'. יְצִיר דִּין זֶה (יד) בְּיָחִיד שֶׁדָּר בִּישׁוּב וְאִי אֶפְשָׁר לוֹ לֵילֵךְ לְמָקוֹם שֶׁיֵּשׁ מִנְיָן, דְּבָעִיר אַף אַחַר שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת אֵין לוֹ לְהִתְפַּלֵּל בְּיִחִידִי: (יד) בְּיָחִיד וְכוּ' עַד אַחַר שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת. דִּבְשָׁלֹשׁ שָׁעוֹת רִאשׁוֹנוֹת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דָּן אֶת עוֹלָמוֹ, וְשָׁמָּא יְעַיְּנוּ בְּדִינוֹ בְּיִחוּד וּמִי יְצַדֵּק, אֲבָל כְּשֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל בְּצִבּוּר, 'הֵן אֵל כַּבִּיר לֹא יִמְאַס (איוב לו ה). וּמַה דְּנָקַט רֹאשׁ הַשָּׁנָה אַף דִּבְכָל יוֹם הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דָּן עוֹלָמוֹ בְּשָׁלֹשׁ שָׁעוֹת רִאשׁוֹנוֹת, (יג) דְּשָׁם אֵינוֹ אֶלָּא לִפְקִידָה בְּעָלְמָא לְאוֹתוֹ יוֹם, אֲבָל בְּרֹאשׁ הַשָּׁנָה הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא דָּן לְכָל הַשָּׁנָה, וְלִפְעָמִים לְשָׁנִים רַבּוֹת. וְדַוְקָא תְּפִלַּת מוּסָף שֶׁזְּמַנּוֹ כָּל הַיּוֹם רְגִילִים הָעוֹלָם לְאַחֲרוֹ אַחַר שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת, אֲבָל תְּפִלַּת שַׁחֲרִית רְגִילִין הָעוֹלָם לְהִתְפַּלֵּל בַּבֹּקֶר בְּתוֹךְ שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת רִאשׁוֹנוֹת, וְעַל כֵּן כְּשֶׁהוּא מִתְפַּלֵּל בְּאוֹתוֹ הַזְּמַן תִּקַּבֵּל תְּפִלָּתוֹ בְּתוֹךְ תְּפִלַּת הַצִּבּוּר. וּבִמְקוֹמוֹת שֶׁנּוֹהֲגִין לְהִתְפַּלֵּל שַׁחֲרִית בְּהַשְׁכָּמָה בְּתוֹךְ שָׁעָה רִאשׁוֹנָה אוֹ שְׁנֵיָה, יְצַמְצֵם אָז לְהִתְפַּלֵּל (יג) תְּפִלָּתוֹ גַּם כֵּן בְּתוֹךְ אוֹתוֹ הַזְּמַן [מָגֵן אַבְרָהָם (סק"ט) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]: (טו) הַיּוֹם. וְכֵן יִזָּהֵר הַיָּחִיד (יד) שֶׁלֹּא יִתְקַע תְּקִיעַת מִצְוָה עַד אַחַר שָׁלֹשׁ שָׁעוֹת עַל הַיּוֹם, מִשּׁוּם דְּיִפְקְדוּ בְּדִינוֹ, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ בְּסִימָן תקפ"ח סָעִיף קָטָן ב' בְּמִשְׁנָה בְּרוּרָה:

א (א) מַחֲזִיר שְׁלִיחַ צִבּוּר הַתְּפִלָּה וְכוּ'. [א]יֵשׁ מְקוֹמוֹת (ו) שֶׁנּוֹהֲגִין לִתְקֹעַ כְּשֶׁמַּתְפַּלְּלִין בְּלַחַשׁ, אֲבָל אֵין לְנַהֵג כֵּן לְכַתְּחִלָּה שֶׁלֹּא לְבַלְבֵּל הַמִּתְפַּלְּלִים, וּמַשְׁלִימִין אוֹתָם לְאַחַר הַתְּפִלָּה: (ב) וְתוֹקְעִין וְכוּ'. וּבְכָל תְּקִיעוֹת שֶׁל שְׁלֹשָׁה סְדָרִים הַלָּלוּ (ג) צְרִיכִין הַתּוֹקֵעַ וְהַשּׁוֹמְעִים לַעֲמֹד בְּשָׁעַת תְּקִיעוֹת, וּלְפִיכָךְ נִקְרָאִין תְּקִיעוֹת דְּמֻעֲמָד, (ג) וּבְדִיעֲבַד אִם בְּשָׁעַת תְּקִיעוֹת, וּלְפִיכָךְ נִקְרָאִין תְּקִיעוֹת דְּמֻעֲמָד, (ג) וּבְדִיעֲבַד אִם

[ל]יקוטי דברי הרב: א] בשו"ע הרב (ס"א) כתב בתחילת דבריו בסתם שאין לתקוע כשמתפללין בלחש אלא בחזרת הש"ץ, ואח"ז כתב: ויש מקומות שנוהגין לתקוע שתי פעמים אחת בתפילת לחש ואחת בחזרת הש"ץ אבל במקום שאין מנהג אין לנהוג כן לכתחילה. אבל בסידורו כתב לתקוע גם בלחש.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

הִלְכוֹת רֹאשׁ הַשָּׁנָה סִימָן תקצב תקצג

תּוֹקְעִים לוֹ קֹדֶם שֶׁיִּתְפַּלֵּל מוּסָף, וְאֵין צְרִיכִין לְתָקְעַ לוֹ שֵׁנִית (כל בו (סי׳ סד) ובית יוסף (ד״ה כתב הכל בו) בשם ארחות חיים (הל תקיעת שופר סע״ו)): **ג** (ח) ה**לא** (ד) **יָשִׁיחַ לא הַתּוֹקֵעַ** (ט) **וְלא הַצִּבּוּר** (י) **בֵּין תְּקִיעוֹת שֶׁמֵּישָׁב** (יא) **לִתְקִיעוֹת שֶׁמֵּעֲמָד**, (מִיהוּ בְּעִנְיַן הַתְּקִיעוֹת (יב) וְהַתְּפִלּוֹת אֵין הֶפְסֵק) (מרדכי (סי׳ תשכח) ומהרי״ל (מנהגים, הל׳ שופר)), וְאִם סָח דְּבָרִים בְּטֵלִים (ה) (יג) אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ (טור), **וְאֵין צָרִיךְ לוֹמַר שֶׁלֹּא יָשִׁיחוּ** (ו) **בֵּין בְּרָכָה לַתְּקִיעוֹת, אִם לֹא** (יד) **בְּעִנְיַן הַתְּקִיעוֹת: ד** ז**זֶה שֶׁתּוֹקֵעַ כְּשֶׁהֵן יוֹשְׁבִין,** (טו) **תּוֹקֵעַ עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת.** הַגָּהָה: וּמֵיהוּ אֵינוֹ מְעַכֵּב וְיָכוֹל (טז) אַחֵר לִתְקַע, אֶלָּא (יז) שֶׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת כָּךְ, וּכְבָר כָּתַבְתִּי לְעֵיל סִימָן תקפ״ה (ס״ד):

ה הִרְי״ף (יא.) וְהָרַא״ש (פ״ד סי׳ יב) שָׁם בְּשֵׁם רַיש מְתִיבְתָּא וְהָרַמְב״ם בְּפֶרֶק ג׳ (הי״א). ו רַמְב״ם שָׁם.

תקצג אִם הַבְּרָכוֹת וְהַתְּקִיעוֹת מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ. וּבוֹ ב׳ סְעִיפִים:

א בְּרֵייתָא רֹאשׁ הַשָּׁנָה ל״ד (ע״ב).

א (א) א**בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה** (ג) **וְיוֹם הַכִּפּוּרִים** (ב) * **מְעַכְּבוֹת * זוֹ אֶת זוֹ, שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֻּלָּם** (ג) **לֹא**

בַּאֵר הֵיטֵב

ג (ד) **יָשִׁיחַ.** וּבִשְׁעַת הַתְּקִיעוֹת אֲפִלּוּ לְרַק אָסוּר. עַיֵּן סִימָן תקפ״ד סָעִיף קָטָן ה׳: (ה) **אֵין צָרִיךְ.** אֲפִלּוּ שֵׁח בֵּין תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב עַצְמָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, הַגָּהוֹת מָנְהָגִים (ר״ה, אות קכ) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד): (ו) **בֵּין.** וְאִם שֵׁח בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה אֲפִלּוּ מֵעִנְיַן הַתְּפִלָּה, צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וּמַה שֶּׁכָּתַב רַמ״א דְּהַתְּפִלּוֹת לָא הֲוֵי הֶפְסֵק הֵיינוּ דְּוַקָּא בְּשֶׁלֹּא הִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל אֶלָּא שֶׁהָיָה עוֹמֵד שָׁם וְהוּא עַצְמוֹ הִתְחִיל לְהִתְפַּלֵּל אַחַר כָּךְ, אֲבָל בֵּין תְּקִיעָה לִתְקִיעָה הֲוֵי הֶפְסֵק וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וּפְשׁוּט דְּאֲפִלּוּ הַשּׁוֹמֵעַ אִם שֵׁח בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ. מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה):

א (ז) **בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה.** הֵיְינוּ שֶׁל מוּסָף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת, וְכֵן שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁל יוֹבֵל שֶׁאוֹמְרִים בּוֹ גַּם כֵּן מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת: (ג) **לֹא.** וּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אִם יוֹדֵעַ בְּרָכָה אַחַת יֹאמְרָה, וְאֵין

בְּאוּר הֲלָכָה

א * **מְעַכְּבוֹת וְכוּ׳.** וְהֵיינוּ שֶׁאִם אֵינוֹ יוֹדֵעַ כֻּלָּם לֹא יֹאמַר אַף אַחַת מֵהֶן. וְכָתַב הַפְּרִי מְגַדִּים (א״א סק״א), וְצָרִיךְ עִיּוּן אַמַּאי לֹא יֹאמַר שֶׁלֹּשׁ רִאשׁוֹנוֹת וְשֶׁלֹּשׁ אַחֲרוֹנוֹת וּקְדֻשַּׁת הַיּוֹם בְּאֶמְצַע, דְּהָא הַטּוּר כָּתַב בְּשֵׁם הֲרִי״ץ גְּאוּת בְּסִימָן תקצ״א שֶׁהַצִּבּוּר מִתְפַּלְּלִין בְּלַחַשׁ רַק שַׁבָּע, וְאַף דְּלֹא קַיְימָא לַן כֵּן, מִכָּל מָקוֹם בְּשֶׁאֵינוֹ יוֹדֵעַ וְכוּ׳, וְאֶפְשָׁר אֵין הָכִי נַמִּי, רַק לֹא יֹאמַר עֲשָׂרָה פְּסוּקִים, עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְרִצּוֹנוֹ לוֹמַר דְּאִיתָא בַּגְּמָרָא (לד:) מַאי טַעְמָא, אָמַר רַבָּה אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא אִמְרוּ לְפָנַי מַלְכִיּוֹת כְּדֵי שַׁתַּמְלִיכוּנִי עֲלֵיכֶם, זִכְרוֹנוֹת כְּדֵי שֶׁיַּעֲלֶה זִכְרוֹנְכֶם לְפָנַי לְטוֹבָה וְכוּ׳, וְכַנָּנַת הַגְּמָרָא שֶׁאִם לֹא יֹאמַר זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת לֹא יֹאמַר הָעֲשָׂרָה פְּסוּקִים שֶׁל מַלְכִיּוֹת, אֲבָל הַבְּרָכָה עַצְמָהּ יֹאמַר. אֲבָל בְּאֶמֶת זֶהוּ דָּחֹק גָּדוֹל, דְּהָא לְשׁוֹן הַגְּמָרָא בְּרָכוֹת מַעֲבְכוֹת מַשְׁמַע, שֶׁאִם חִפֵּר בְּרָכָה אַחַת לֹא יֹאמַר הַשְׁנִיָּה. אַךְ בֶּאֱמֶת לֹא קָשָׁה קֻשְׁיָתוֹ כְּלָל, דְּהָא לְהֲרִי״ץ גְּאוּת דְּסִבְרִירָא לֵיהּ דְּהַצִּבּוּר בְּלַחַשׁ אֵין אוֹמְרִים רַק מַלְכִיּוֹת בִּלְבַד, עַל כָּרְחֵךְ הַגְּמָרָא דְּנָקַט מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת אֲשֶׁלִּיחַ צִבּוּר קָאֵי, וּבוֹ בְּוַדַּאי מְעַכְּבוֹת אִלּוּ אֶת אִלּוּ כִּדְקָאָמַר רַבָּה הַשַּׁעַם, וּלְדִידָן דְּסִבְרִירִי לַן דְּגַם הַצִּבּוּר חַיְבִין לְהִתְפַּלֵּל תֵּשַׁע בְּרָכוֹת הַבְּרִירִיתָא קָאֵי גַּם אַצִּבּוּר, וְהַשַּׁעַם כְּדִקְאָמַר רַבָּה:

* **זוֹ אֶת זוֹ. עַיֵּן מִשְׁנָה בְּרוּרָה** (סק״ב) **מַה שֶּׁכָּתְבוּ בְּשֵׁם הַמָּגֵן אַבְרָהָם.** וְדַע דְּבְסֵפֶר נְהַר שָׁלוֹם (סק״א) פָּלִיג עָלָיו וְזֶה לְשׁוֹנוֹ, אִם כַּוָּנָתוֹ עַל הַשִּׁשָּׁה בְּרָכוֹת שְׁמוֹסִיפִין בְּתַעֲנִית הוּא תֵּימָא, דִּלְפִי פֵּרוּשׁ הָרֹאשׁ״ש (פ״ד סי׳ יד) וְהָרַ״ן (יא: ד״ה ת״ר תקיעות) מְבֹאָר זֶה בְּהֶדְיָא בַּגְּמָרָא, עַיֵּן שָׁם, וְאַמַּאי קָאָמַר דְּכֵן מוּכָח בַּגְּמָרָא, וְאִם דַּעְתּוֹ עַל שְׁמוֹנָה עֶשְׂרֵה בְּרָכוֹת שֶׁל כָּל הַשָּׁנָה הוּא גַּם כֵּן תֵּיקָא, דִּלְא נִתְקְנוּ אֶלָּא סְמוּכוֹת זוֹ לְזוֹ דְּמִשּׁוּם הָכִי לֵיתָא בְּהוּ פְּתִיחָה, וּבִפְרָט שֶׁלֹּשׁ רִאשׁוֹנוֹת וְשֶׁלֹּשׁ אַחֲרוֹנוֹת כְּחַד חֲשִׁיבִי, וְגַם שֶׁאֵין מַשְׁמָעוּת לָזֶה בַּגְּמָרָא. עַד כָּאן לְשׁוֹנוֹ. וְכֵן כָּתַב הָאַלְיָה רַבָּה (סק״ב). **וְלַעֲנִיוּת דַּעְתִּי נִרְאֶה פָּשׁוּט כְּמוֹ שֶׁכָּתַבְתִּי בִּפְנִים, דְּגַם לְהַמָּגֵן אַבְרָהָם הוּא רַק רַחֲמֵי בְּעַלְמָא וְיוֹצֵא בָּזֶה עַל כָּל פָּנִים מִצְוַת תְּפִלָּה דְּמִן הַתּוֹרָה,** דִּבְכַשָּׁקָה אַחַת סַגִּי כְּמוֹ שֶׁכָּתְבוּ הַפּוֹסְקִים, וּרְאָיַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם הוּא מִלְּשׁוֹן הַגְּמָרָא דְּקָאָמַר בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְיוֹם הַכִּפּוּרִים, מַשְׁמַע

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

ג (ח) **לֹא יָשִׁיחַ וְכוּ׳.** דְּהַבְּרָכָה שֶׁמְּבָרֵךְ קֹדֶם הַתְּקִיעוֹת (ט) קָאֵי גַּם כֵּן עַל הַתְּקִיעוֹת דְּמֵעֲמָד: (ט) **וְלֹא הַצִּבּוּר.** דַּהֲלֹא יָצְאוּ בִּבְרָכָתוֹ, וְהָווּ כְּאִלּוּ בֵּרְכוּ לְעַצְמָן: (י) **בֵּין וְכוּ׳.** וּבִשְׁעַת הַתְּקִיעוֹת עַצְמָן (י) פְּשִׁיטָא דְּאָסוּר לְשׂוֹחֵחַ, וַאֲפִלּוּ (יא) לְרַק אָסוּר, לְפִי שֶׁצָּרִיךְ (יב) לִשְׁמֹעַ כָּל הַתְּקִיעָה מֵרֹאשָׁהּ לְסוֹפָהּ אֲפִלּוּ הִיא אֲרֻכָּה הַרְבֵּה כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִימָן תק״ע, (יג) וְכָל שֶׁכֵּן דְּאָסוּר לְהַשְׁמִיעַ קוֹל בְּפֶהוּק אוֹ בְּנַחִירַת הַגָּרוֹן, שֶׁמְּבַלְבֵּל גַּם הָאֲחֵרִים הַשּׁוֹמְעִים: (יא) **לִתְקִיעוֹת שֶׁמֵּעֲמָד.** וְהוּא הַדִּין בֵּין הַתְּקִיעוֹת שֶׁמֵּישָׁב וְכֵן שֶׁמֵּעֲמָד גּוּפָא, גַּם כֵּן (יד) אָסוּר לְהֶפְסֵק: (יב) **וְהַתְּפִלּוֹת אֵין הֶפְסֵק.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר דְּבֵין תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב לְמֵעֲמָד שָׁרֵי לְכַתְּחִלָּה לְהָשִׂיחַ מֵעִנְיָנָם. וְעַיֵּן בְּדָרְךָ הַחַיִּים (דין הפסק בין הברכה לתקיעות ס״א) שֶׁדַּעְתּוֹ דְּבֵין הַבְּרָכָה עַד סוֹף תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב (טו) אָסוּר לְהֶפְסִיק אֲפִלּוּ בִּתְפִלּוֹת, לָכֵן לֹא יֹאמַר הָיְהִי רָצוֹן הַנִּדְפָּס בַּמַּחֲזוֹרִים בֵּין הַתְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב, רַק יְהַרְהֵר בְּלִבּוֹ וְאַל יוֹצִיא בְּפִיו, אוֹ שֶׁיֹּאמַר הָיְהִי רָצוֹן אַחַר גְּמַר הַתְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב: (יג) **אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ.** וְלֹא דָּמֵי לְסָח בֵּין תְּפִלִּין לְתְפִלִּין (סי׳ כה ס״ט), דְּהָתָם שְׁתֵּי מִצְוֹת הֵן, מַה שֶּׁאֵין כֵּן הָכָא דְּכֻלָּהּ חֲדָא מִצְוָה הִיא, (טז) וְעַל כֵּן אֲפִלּוּ שֵׁח דְּבָרִים בְּטֵלִים בֵּין תְּקִיעוֹת דְּמֵישָׁב עַצְמָן אֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, [מִידֵי דְּהֲוֵי מִי שֶׁמְּדַבֵּר אַחַר שֶׁטָּעַם מְעַט מִבִּרְכַת הַמּוֹצִיא דְּאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, דְּכֻלָּהּ חֲדָא סְעוּדָה הִיא]. וּמִכָּל מָקוֹם מְצַדְּדִים (יז) הָאַחֲרוֹנִים דְּמִי שֶׁשָּׁח בְּתַשְׁרֵ״ת בֵּין שְׁבָרִים לִתְרוּעָה אַף מֵעִנְיְנֵי הַתְּקִיעָה, אַף שֶׁאֵין צָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, מִכָּל מָקוֹם (יח) לֹא יָצָא, וְצָרִיךְ לַחֲזֹר וְלִתְקֹעַ אוֹתוֹ סֵדֶר: (יד) **בְּעִנְיַן הַתְּקִיעוֹת.** וְאַף דְּבִסִימָן קס״ז סָעִיף ו׳ פָּסַק דְּלִכַתְּחִלָּה לֹא יָפְסִיק כְּלָל, (יט) הָכָא מְיִירֵי שֶׁצָּרִיךְ לְשׂוֹחֵחַ, כְּגוֹן שֶׁאוֹמֵר לְהָבִיא שׁוֹפָר אוֹ לְשַׁכְּשֵׁךְ אוֹתוֹ בְּמַיִם שֶׁלֹּא יָכוֹל לִתְקֹעַ וְכַיּוֹצֵא בּוֹ. (כ) וּפְשׁוּט דְּאִם שֵׁח בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה מֵעִנְיַן תְּפִלָּה דְּצָרִיךְ לַחֲזֹר וּלְבָרֵךְ, וּמַה שֶּׁכָּתַב רַמ״א דְּתְּפִלָּה לֹא הֲוֵי הֶפְסֵק הֵינוּ בֵּין תְּקִיעָה לִתְקִיעָה וְכַנַּ״ל, אֲבָל בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה הֲוֵי הֶפְסֵק, (כא) וְאַף הַשּׁוֹמֵעַ אִם סָח בֵּין בְּרָכָה לַתְּקִיעָה צָרִיךְ לְבָרֵךְ. **ד** (טו) **תּוֹקֵעַ עַל סֵדֶר הַבְּרָכוֹת.** דְּהַמַּתְחִיל בְּמִצְוָה אוֹמְרִים לוֹ גְּמֹר: (טז) **אַחֵר לִתְקַע.** וְעוֹמֵד בִּמְקוֹמוֹ (כב) וְאֵין צָרִיךְ לַעֲמֹד עַל הַבִּימָה: (יז) **שֶׁרָאוּי לַעֲשׂוֹת כָּךְ וְכַנַּ״ל.** וְכָל זֶה מַיְירֵי (כג) בִּזְמַנֵּיהֶם שֶׁהָיוּ נוֹתְנִין לוֹ לִתְקֹעַ בִּסְתָמָא וְאִם כֵּן זָכָה מִיָּד בְּכָל הַתְּקִיעוֹת, אֲבָל עַכְשָׁו שֶׁנּוֹהֲגִין בְּקִצַּת מְקוֹמוֹת לִתֵּן הַסְּדָרִים לְאַחֵר, אִם כֵּן מֵעוֹלָם לֹא זָכָה בָּהּ הָרִאשׁוֹן וְשָׁרִי:

א (א) **בְּרָכוֹת שֶׁל רֹאשׁ הַשָּׁנָה וְכוּ׳.** הֵיְינוּ שֶׁל מוּסָף שֶׁיֵּשׁ בּוֹ מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת, וְכֵן שֶׁל יוֹם הַכִּפּוּרִים שֶׁל יוֹבֵל שֶׁאוֹמְרִים בּוֹ גַּם כֵּן מַלְכִיּוֹת זִכְרוֹנוֹת וְשׁוֹפָרוֹת: (ב) **מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ.** מַשְׁמַע דְּבִשְׁאָר יְמוֹת הַשָּׁנָה אִם יוֹדֵעַ בְּרָכָה אַחַת יֹאמְרָה וְאֵין מְעַכְּבוֹת זוֹ אֶת זוֹ [מָגֵן

שַׁעַר הַצִּיּוּן

ג (מ) טַ״ז (סק״ב) וְהַגְּרַ״א: (י) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ב) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים: (יא) **וְנִרְאֶה דָּזֶה שַׁיָּךְ רַק לְעִנְיַן הַצִּבּוּר הַשּׁוֹמְעִים אֲבָל לֹא לְעִנְיַן הַתּוֹקֵעַ גּוּפֵיהּ:** (יב) דַּרְכֵי מֹשֶׁה בְּשֵׁם מַהֲרִי״ל (מנהגים הל׳ שופר) בְּסִימָן תקפ״ט (סק״ג): (יג) שָׁם וְכֵן הָעֲתִיק הַמַּשֶּׁה אֶפְרַיִם (ס״ג): (יד) **וְכֵן מוּכָח מֵהַטּ״ז** (שם) שֶׁכָּתַב, דְּכָל מִצְוָה שֶׁהוּא עוֹסֵק בָּהּ וְאֵינוֹ רַשַּׁאי לְהִפָּרֵד מִשָּׁם עַד שֶׁיְּקַיְּמֶנָּה כֻּלָּהּ, אִסּוּר יֵשׁ בְּהַפְסָקָתוֹ. וְכֵן כָּתַב בְּדָרְךָ הַחַיִּים (דין הפסק בין הברכה לתקיעות ס״א) וְחַיֵּי אָדָם (כלל קמא ס״ט) וְכֵן מוּכָח בְּפִסְקֵי הָרֹאשׁ״ש (פ״ד אות יב) וּדְלֹא כְּהַגָּהוֹת מַהֲרִלַ״ח (אות א): (מו) **וְדַעַת הַגָּאוֹן מוֹרֵנוּ הָרַב יַעֲקֹב עֲמְדִין בְּסִדּוּרוֹ** (שער הפיגה עין זוכר ניצוץ ז אות כו) **לְהַקֵּל בָּזֶה, וּלְדַעְתּוֹ כַּוָּנַת הַמָּגֵן אַבְרָהָם** (סק״ה) **הוּא לְהַחְמִיר רַק בֵּין בְּרָכָה לִתְקִיעָה, וְעַל כֵּן בְּמָקוֹם שֶׁנּוֹהֲגִין כֵּן אֵין לְמַחוֹת בְּיָדָם:** (מז) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ד): (יח) סִדּוּר מוֹרֵנוּ הָרַב יַעֲקֹב עֲמְדִין וּמַשֶּׁה אֶפְרַיִם (ס״ג): (יט) דְּדִילְמָא כַּוָּנַת הַתּוֹרָה עַל שְׁנֵיהֶם דַּוְקָא וְקִלְקֵל בָּזֶה אֶת הַתְּרוּעָה: (יט) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ה) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים וְכֵן מוּכָח בְּבֹאוּר הַגְּרַ״א: (כ) אַחֲרוֹנִים: (כא) מָגֵן אַבְרָהָם (שם) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים. **ד** (כב) **דְּהֵיינוּ שֶׁיְּבָרֵךְ הַבְּרָכָה לְעַצְמוֹ** כְּדֵי לָצֵאת יְדֵי חוֹבַת הַבְּרָכָה: (כג) דַּרְכֵי מֹשֶׁה (סי׳ תקפה סק״א) מָגֵן אַבְרָהָם (סק״ז): (כג) וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים:

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah